Ч. 27 | Середа 5 (17) лютого 1897. | Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

Запомоги соймові на потреби руского народу.

Товариство взаїмної помочи дяків перем. епархії 100 зр., львівскої 100 зр., станїславівскої 100 зр.; Видавництво руских шкільних книжок 6.000 зр. (о 1800 зр. більше як в роцї попереднім); Часопись „Учитель“ 500 зр. (до розпорядимости Видїлу краєвого); Тов. „Просьвіта“ 3.000, більше о 1.000 зр. як в 1896 роцї; Посланник о. Джулиньского і Книжочки місийні 400 зр. До двох послїдних ухвалено резолюцию: Поручає ся Видїлови краєвому, щоби бачив на те, щоби призначені для народу рускі видавництва були субвенционовані з фондів краєвих тільки тодї, коли буде задержана в них шкільна правопись. Товариство ім. Шевченка: для історичної бібліотеки 500 зр., (до розп. Видїлу краєвого), на видавництва наукові 1000 зр., для археоґрафічної комісиї 1000 зр.; разом 2.500 зр. Часопись „Дзвінок“ 200 зр. О. Кир. Селецкий на новіцият сестер руских служебниць 100 зр. (до розпорядимости Видїлу кр.). Шкільна поміч сьв. Кирила в Перемишли 100 зр. Шкільна поміч в Коломиї 100 зр., у Львові 100 зр., в Станїславові 100 зр., в Самборі 100 зр. Інститут руских дївчат в Перемишли 200 зр., інститут Василиянок у Львові 500 зр.

Театр руский під зарядом „Рускої Бесїди“ 7.250 зр. (до розпорядимости Видїлу кр.) До того ухвалено резолюцию: Сойм поручає Видїлови краєвому, щоби виплату субвенциї зробив зависимою від ясного і докладного означеня проґрами дїяльности того театру, а також сповненя задачі, для підпираня котрої значну розмірно субвенцию краєву признано. Львівский Боян 300 зр. На реставрацию старинної церкви в Буневі 100 зр.

Сойм передав Видїлови краєвому до увзглядненя петицию артиста-маляря Ник. Івасюка, ученика консерваториї віденьскої Алекс. Носалевича, реміснячого тов. „Зоря“ у Львові, руских бурс в Стрию, Тернополи, Дрогобичи, Ярославі, Коломиї, Бережанах і інститута сьв. Николая у Львові, товариства „Руслан“ і „Академичної Громади“ у Львові.

На засїданю сойму дня 8 с. м. ухвалено внесеня Видїлу краєвого в справі губленя миший; вставлено на ту цїль до буджету 4000 зр. і постановлено завізвати правительство, щоби й оно причинило ся та щоби школа ветеринариї виробляла заразвик до губленя миший і роздавала єго безплатно громадам.

Петицию Товариства ткацкого в Глинянах о запомогу в сумі 1800 зр. передано Видїлови краєвому до розслїду і можливого увзглядненя. — Петицию Андрія Мамчура і товаришів в справі видапя карти на оружиє, передано правительству до розслїду, евентуально до усуненя неправильностий. — Петицию Івана Котелюка з жалобою на вимір і екзекуцию податку передало правительству до розслїду і приміненя постанов закона пригаданого окружником з жовтня 1881.

Пос. Осуховский ставив внесенє, щоби сойм признав за потрібну і пожиточну для краю зелїзницю з Устрик до Волосатого з бічницею до Турки.

На засїданю з дня 9 с. м. ухвалено купити реальність в Чорткові для постерунку жандармериї. Сойм затвердив контракт купна і продажи. — На реґуляцию горішного Днїстра ухвалено на 1897 р. 20.000 зр., а загалом кошти прелїміновано на 460.000 зр.

Петицию видїлу повітового в Калуши в справі осушеня ґрунтів в тамошнім повітї передано Видїлови краєвому до можливого увзглядненя. — Петицию громади Лукавець о вилученє з повіта рогатиньского і суду бурштиньского, а прилученя до жидачівского і суду журавеньского передано Видїлови краєвому до розслїду і справозданя. — То само зроблено з петициями кольонїї Рудольфсдорф в снятиньскім і мазурскої оселї Довгої войнилівскої в справі признаня самостійности громадскої.

Пос. Сьреднявский ставив внесенє в справі почтової біржи працї після проєкту дра Унґера. — Пос. Швед інтерпелював комісаря правительственного, коли буде предложений проєкт закона що-до увільненя від правної оплати спадщин не переходячих 500 зр.— Пос. Мерунович ставив внесенє в справі будови зелїзницї зі Львова до Винник. — Пос. Винничук ставив внесенє, щоби урядники податкові були висилані до громад для побираня податків. — Пос. Окуневский інтерпелював правительство в справі розвязаня віча в Снятинї.

На засїданю з дня 10 лютого явив ся також п. президент мінїстрів ґр. Баденї. На

---

22)

Послїдний з Моґіканів.

(Повість Джемса Фенїмора Купера).

(Дальше)

Бистроумний спостерігатель не сумнївав ся анї на хвильку о особі того чоловіка, що в сій понурій порі як би тїнь стояв на валї в глубокій задумі. Чувство делїкатности і осторожність казали єму відступити ся і він вже длятого завернув був поза дерево, коли якийсь инший голос звернув єго увагу на себе і він знову станув.

То щось зашуміло тихенько, ледви слишно, мов би вода, або якби ріняки терли ся один об другий. За малу хвильку опісля побачив він, як мов би десь із ставу вилїзла якась чорна постать і осторожним кроком підходила аж до него. Відтак перед єго очима підняла ся поволи рушниця, але заким ще могла випалити, він еї вхопив рукою за люфу.

— Ов! — крикнув дикун, котрого зрадливий намір вазнав так дивної і несподїваної перешкоди.

Француз, не сказавши анї слова, поклав Індиянинови руку на плече і так відвів єго мовчки з місця, де їх розмова могла стати ся небезпечною, і де один з них як-раз шукав своєї жертви.

Коли наконець пристанув, відслонив плащ і дав ся спізнати, що він Монкальм та спитав остро:

— Що то значить ся? Чи син мій не знає, що межи Анґлїйцями а єго канадийскими батьками закопано топір воєнний?

— А що-ж мають Гурони робити? — відповів дикун, по францускі, хоч дуже незрозуміло. — Наші борцї не добули собі анї одного скальпа, а блїдолицї погодили ся!

— Ну, „Лисе“, менї видить ся, що та ревність трохи за велика у чоловіка, котрий сам лише що недавно був нашим ворогом. А кілько-ж то разів заходило сонце з тої пори, від коли „лис“ перебуває у Французів?

— А де сонце? — спитав дикун зухвало? — За горами, і оно студене і темне. Але коли знову прийде, буде ясне і тепле. „Лис“ то сонце у своїм племени. Було богато хмар і гір межи ним а єго народом, але тепер стоїть він знову ясно на небі.

— Що „Лис“ має в своїм народї велику повагу, то знаю — сказав Монкальм; — бо ще вчера уганяв за їх скальпами, а нинї слухають єго голосу на радї.

— Маґва великий начальник.

— Най дасть доказ і научить свій нарід, як має поступати супротив наших нових приятелів.

— А чого канадийский начальник привів своїх людий в отсї лїси, та чого він стріляв з своїх пушок до онтих валів? — спитав Індиянин хитро.

— Щоби їх здобути. Земля ся належить до мого володїтеля і менї наказали прогнати сих анґлїйских сквотрів [1]). Они згодили ся на то, що підуть собі самі звідси і длятого не називаю їх вже моїми ворогами.

— Добре. Маґва зловив за топір, щоби єго кровю закрасити. Він чистий — коли стане червоний, тогди й буде закопаний.

— Маґва зобовязав ся супротив Франциї до послуху, то й не сьміє зневажити єї хоругов. Вороги великого короля поза солоним озером суть і ворогами Маґви, а єго приятелї суть і приятелями Гуронів.

— Приятелями! — Повторив Індиянин глумливо. — Дайте Маґві руку.

Монкальм, знаючи добре, що може удержати свій вплив на войовничі дикі племена, які згромадив доокола себе, скорше якимись уступками, як силою, вволив просьбі Індиянина. Той приложив палець францускої команданта на глубоку близну на своїй груди і відозвав ся відтак тріумфуючо:

— Чи мій батько знає то?

— Котрий же би борець не знав того? Тут поцїлила оловянна куля.

— А то! — при тім показав він Французови свої голі плечі.

— Ну — то погана зневага! — Хто-ж то зробив?

— Маґві лихо стало ся в анґлїйскій постели і від того лишили ся у него ті близни! — сказав дикун і усьміхнув ся гірко, та додав з вродженою, торжественною повагою:

— Ідїть же та учіть молодих борців, що настав мир! Але „хитрий лис“ знає, як говорити з Гуронами.

Та й не чекаючи відповіди Індиянин взяв

[1]) Squatters (сквотерс), ново-анґлїйске слово, значить: особи, що осїли на чужім, головно правительственім ґрунтї.

порядку дневнім станула справа заведеня нових судів в Галичині. Справоздане передано комісиї прави. У всхідній Галичині мають бути заведені нові суди в слідуючих місцевостях: Суди окружні в Жовкві і Чорткові; суди повітові: в Ягольниці, Красній (в станіславівскім округі судовім), Підкамени, Стрілисках нових, Устеріках і Заваловї.

Опісля розпочала ся дебата над проектом закона дорогового. З многих бесїдників, які промавляли в сїй справі, заявили пос. Бернадзїковский, Новаковский і Жардецкий, що їх сей проект не вдоволяє. Пос. Бойко казав, що переконав ся, кілько труду вимагав сей проект і треба его приняти, бо він єсть користнїйший як дотеперішний закон. — Пос. Каратницкий поставив внесенє, щоби проект відослати назад до комісиї до переробленя.

На вечірнім засїданю приступлено до спецыальної дебати і ухвалено §§. 1—15 без зміни. §. 16 ухвалено з поправкою пос. Крамарчика, і пропущено уступ, що не викуплену роботу пішу можна замінити на возову а то за два днї пішї день возовий. При §. 24 ставив пос. Пінїньский поправку, щоби для фонду повітового установлено додаток до податків 6 або 8 процент і 10 процент. — Пос. Окуневский підпирав поправку Пінїньского. Остаточно ухвалено після внесеня комісиї (10 проц.).

Новинки.

Львів дня 16-го лютого 1897.

— **З Перемишля** пишуть: Дня 21-го с. м. відбуде ся в тутешній греко-кат. катедрі інтронїзация Преосьв. епископа Константина Чеховича. Посьвяченя довершить Є. Ем. кардинал-митрополит при співучасти епископів: Куіловского зі Станиславова, Солецкого з Перемишля, Ґлязера епископа-суфраґана з Перемишля і Вебера епископа-суфраґана львівского. На тім торжестві будуть присутні кн. Намістник і гр. Маршалок краєвий та инші достойники духовні, цивільні і войскові зі Львова, Перемишля і Кракова. Надїють ся приїзду около 150 сьвященників. По полудни відбуде ся обід на 250 осіб. Вечером устроюють тамошні рускі народні товариства (Р. Бесїда, тов. Бурси ім. сьв. О. Николая, Перем. Боян, філїя Просьвіти, Інститут для дївчат, тов. Руских женщин і тов. ім. сьв. Кирила) в честь Преосьв. епископа в сали ратушевій привітну музикально-вокальну академію. Дохід призначено на Інститут для дївчат і на Бурсу. Вступ: крісло першорядне 1 зр. 50 кр. а другорядне 1 зр., білєт на салю 70 кр., ґалєрия 50 кр. а для учеників і селян 25 кр. Початок точно о годинї 7-ій. Одяг сьвяточний.

— **Новий уряд почтовий** входить з нинїшним днем в житє в місцевости Грабова, каменецкого повіта. До округа доручень того уряду почтового будуть належати громади і обшари двірскі: Грабова і Яблонївка.

— **З перемиской епархії.** Презенти на парохії одержали о. Ів. Двуліт на Манастирець, дек. горожаньского і о. Петро Годованьский на Сухорів, дек. ярославского. — О. Володим. Левицкий, парох в Нагірцях, зрезиґнував з презенти на Вільшаницю, дек. яворівского. — Завідательство в Старім містї одержав о. Теодор Крушиньский, а сотрудництва одержали оо.: Кир. Пирожок в Теплицях, дек. ярославского і Ник. Гичко в Розбері округлім, дек. порохницкого.

— **Нова горячка еміґрацийна.** З Рончиць в західній Галичинї пишуть до одної польскої ґазети: Нова дурійка еміґрацийна заморочила голови нашим селянам. Именно вибирають ся люди стрімголов аж на остров Яву в Азиї. Звідки прийшла їм така гадка — Господь знає. О тім краю не знають нїчого більше лише то, що се великий остров і що там можна заробити великі гроші на каві і тютюнї. Впрочім не можна вислїдити початку тої нової горячки еміґрацийної.

— **Жінки отрійницї.** З Темешвару на Угорщинї доносять, що в селї Шебели в Угорщинї відкрили цїлий ряд страшних злочиньств. 18 жінок стоїть під тяжким підозрінем, що позбули ся своїх мужів через отроєнє. Два послїдні отроєня напровадили власти на слїд і тепер зачав ся великий процес. В наслїдок процесу зарядили відкопане всїх трупів, при котрих заходить підозрінє отроєня.

— **Фридрих Мітервурцер** один з найздібнїйших акторів цїсарского театру у Відни, помер нагло в суботу дня 13-го лютого в 53-тім роцї житя. Опісля показало ся, що Мітервурцер був отроєний.

— **Будинок для товариства штук красних.** Секция будівнича львівскої ради міскої ухвалила вибудувати будинок для товариства штук красних. Будинок сей займе цїлий четверокутник пляцациї межи улицями Чарнецкого, Собєского, Підвалєм і ул. Валовою з фронтом до Намістника.

— **Процес о 600 тисячів зр.** В послїдних днях сїчня с. р. вела ся в Льондонї цїкава розправа одної панни, назвищем Племмер против свояків помершого перед роком Англїйця Кеннінґема. В процесї розходило ся о 50 тисяч фунтів штерлїнґів, котрі згаданий Кеннінґем записав паннї Племмер, а котрих родина помершого не хотїла їй видати. Справа з тими грішми мала бути така: Кеннінґем — як виказало слїдство — ще хлопцем нелїтним дуже запивав ся, так що коли прийшов до повнолїтности і унаслїдив великий маєток, було его здоровлє вже сильно підкопане і в наслїдок того він сам пішов добровільно на лїченє до шпиталю для пияків. В осени 1895 р., перебувши чотири місяцї в шпитали, виїхав Кеннінґем вже вилїчений до купелевого міста у Франциї Кан. Там зараз на вступі, входячи до готелю, побачив в сїнях дуже гарну дївчину, що продавала цьвіти. Залюбив ся в ній від першої хвилї. Тою дївчиною була Англїйка міс Племмер, дочка убогої, але честної родини. В Англїї грозила їй недуга легких і лїкарі радили їй виїхати до Кан. Она вистарала ся о гроші на дорогу і приїхавши до купелевого міста, стала там продавати цьвіти, та в той спосіб зарабляти на своє удержанє. Єї поведенє було все честне і бездоганне. Кеннінґем пересьвідчивши єї о щирости своїх намірів позискав і єї любов та рішив зараз повінчати ся з нею в англїйскім консулятї. Але там поставлено ему услівє, щоби назвиска обоїх були оголошені і три днї вивішені в консулятї. З огляду на дївчину не хотїв Кеннінґем пристати на то в місцевости, де перебуває повно Англїйцїв і тому виїхав з нею до Ґенуї, щоби там повінчати ся. Коли й там консуль ставив якісь перепони, Кеннінґем написав завіщанє в присутности нотаря і сьвідків, котрі зізнали, що він був цїлком тверезий і записав цїлий свій маєток паннї Племмер. Відтак поїхали обоє до Неаполя, де мало відбути ся вінчанє. Тимчасом зараз першої ночи по приїздї до того міста Кеннінґем помер. Слїдство виказало, що запив ся на смерть, бо в его комнатї найдено кільканайцять порожних фляшок, поломані крісла і трупа при ліжку. Тепер виступила панна Племмер з претенсиєю до родини о видане записаних їй 50 тисячів фунтів штерлїнґів (звиж 600 тисячів зр.), але родина Кеннінґема не хотїла о тім чути, бо заявила, що хоч померший в хвили писаня завіщаня був тверезий, то однако его ум був в наслїдок пияньства так ослаблений, що він не знав, що робить. — Розправа протягнула ся 12 днів; вкінци судиї мусїли прихилити ся на сторону панни Племмер, узнали завіщанє важним і присудили, аби свояки

рушницю на плече і пустив ся до лїса, де стояли табором его товариші.

Монкальм постояв над берегом, роздумуючи і розважаючи над тими немилими для него гадками, які ему висказав его союзник! В сїй хвили стало ему страшно ясно, яку величезну одвічальність беруть на себе ті, що уважають кождий спосіб за добрий, котрий може довести до їх цїли та як небезпечно розбудити силу, котрої нїяка земска власть не може сконтролювати!

— — — — — — — — — — — —

Перше проміне сонця надало на француске войско, що стояло в парадї готове до маршу. В англїйскім фортї хоч настав сум, заворушило ся також. Тут треба було накувати ся і лагодити ся до формальної передачі форту і до сумного відходу перед очами неприятеля.

Менро станув мовчаливо, але з повним спокоєм і сьвідомостию всего перед своїм войском. Зараз на перший погляд можна було по нїм пізнати, що его вразив удар в само серце, і дуже его прибив.

Гевард сожалїв глубоко над тим страшенним горем старого вояка, хоч він зносив его з тою гідностию, як пристала на відважного чоловіка, і приступив до него та спитав, чи не міг би ему в дечім послужити.

— Займіть ся моїми доньками! — була відповідь. — Я мушу нинї стояти на своїм становищи і займати ся всїма моїми дїтьми!

Гевардови й не треба було більше говорити і він побіг зараз до сестер, котрі застав вже готовими до дороги, але окружених громадкою плачущих жінок та дїтий, котрі тут зійшли ся відчуваючи інстинктовно, що знайдуть тут найбільшу охорону.

Кора, хоч блїда на лици і зажурена, не стратила своєї сьміливости; у Алїсиї були очи червоні, знатє, що она, видко довго і гіренько плекала. Обі з радостию повитали Геварда.

— Форт страчений — відозвала ся Кора — але наша надія чей уратована.

— Більше нам тепер сьвітить, як коли небудь! Але тепер треба постарати ся о вашу безпечність. Обовязок і честь наказують, щоби ваш батько і я були в такий день при войску. А де-ж знайде ся для вас охорона серед закрутанини і розладу в такій хвили?

— Нам не потреба нїякої — відповіла Кора. — А хто ж би нам щось злого мав зробити?

— Я би за нїяку цїну не хотїв вас самих лишити! Зважте, що Алїсия не така відважна, як Ви.

— Може й правду кажете — відповіла Кора усьміхнувшись гірко. — Але ось іде наш приятель.

Гевард оглянув ся і побачив учителя сьпіву зі своїм псалтирем в руках, що ішов до них. Він підійшов чим скорше до него і висказав ему свої бажаня.

— Дуже радо — відповів простодушний ученик ізраїльского царя; — то такі любенькі дївчата та й слух мають добрий; чому-ж би ми й в мирі не мали разом бути, коли разом перебули тілько небезпечности?

— Вашим обовязком буде старати ся о то, щоби нїхто в якімсь злім намірі не підходив до дам, може щоби ганьбити їх батька або насьмівати ся з їх нещастя.

Добре, нехай так буде.

Як би може зближали ся які вояки з неприятельскої армії, або які Індияни — то в такім случаю мусите їм пригадати услівя капітуляциї і загрозити, що дасте знати Монкальмови — одного слова вистане.

— А коли нї, то отся сьвята книга! — відозвав ся Давид з одушевленем. — В нїй такі слова, що віддані з відповідним притиском та відповідною мелодиєю мусять конче зробити успокоюючий вплив.

— Добре, добре — перебив ему Гевард — мусимо розлучити ся.

Гевард попращав ся з дївчатами, запевнивши їх ще, що зробив все що лиш можна серед таких обставин і що потреба для їх успокоєня, бо небезпечности зовсїм нема нїякої.

Відтак побіг чим скорше на своє становище, бо англїйска кольонна рушала вже в дорогу і вже сестри добачили білі униформи француских ґренадирів, що обсадили брами форту. В тійже самій хвили перелетїло щось як би хмара понад їх голови, а коли они глянули в гору, побачили що стоять саме під уставленою францускою хоругвою.

— Ходїм — відозвала ся Кора — тут вже нема місця для доньок англїйского офіцира.

Алїсия вхопила ся сестри за руку і так пішли они посеред окружаючої їх товпи.

Позаяк всїх возів треба було для ранних і недужих, то дївчата воліли іти пішки, як відбирати тим нещасливим так потрібну для них вигоду. А мимо того мусїв неоден ослаблий або калїка вояк іти на силу за войском, бо в сїй пустарі не було достаточного материялу перевозового.

Тепер всї рушили в похід; ранені стогнали, жінки і дїти дрожали, самі не знаючи чого.

Коли та маса людий серед заколоту і неспокою опускала вали твердинї, стояла француска армія в повній зброї в малім віддаленю по правім боцї, яко нїмий, але уважний сьвідок того, як відходили побіджені. Англїйцїв було яких три тисячі і они ішли довгим рядом почерез лїс, через котрий вела дорога над Гудзон.

померлого видали записані дівчині гроші, та поплатили кошти процесу.

— **Дочка кравця королевою.** Дочка кравця з Нового-Йорку, панна Ельля Колін одружила ся з полковником Джоном Флечер Гобсом, королем островів Ілїка, що належать до громади островів Нових Гебридів. Той полковник, бувший ад'ютант управителя Каролїни полудневої, підчас одної подорожи морскої, по розбитю корабля — дістав ся якось щасливо в 1890 роцї на один з островів Ілїка. Тубольцї приняли его гостинно, а полковник з вдячности почав вправляти мешканцїв в штуцї військовій. По роцї понятливі ученики довели до таких успіхів, що в 400 розбили ворожу армію зложену з 4000 людий. По смерти короля островів жителї одушевлені своїм учителем військовим, віддали ему корону. Гобс приняв єї, почав цивілїзувати свій 30.000 нарід і днесь є его справедливим королем. По одержаню корони оженив ся, а жена его, королева островів Ілїка одержала від своїх горожан в день вінчаня додаток до свого назвиска: „Дух лагідний і красний“.

— **Помер** в Самборі Лев Скурский, пенсионований радник двора, в 85-тім роцї житя.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Добрі ради.

Встидайте ся жебрати і не наставляйте руки! Жебране а крадене то собі своякп.

— Завіщанє Нобля а галицка жебранина. Як звістно, помер недавно шведский хемік і промисловець, винаходець динаміту, др. Альфред Нобель, котрий лишив величезний маєток (около 24 мілїонів зр., не 80 міл. як до недавна говорено) і не записав єго родинї, лиш віддав на публичні цїли, а то, щоби з тих гроший роздавано що року пять нагород по 120.000 зр. для людий, котрі би своєю працею зробили щось доброго для всїх людий взагалї. Звістку ту вичитав десь в ґазетї один добрий, видко, чоловік і пише до нас, щоби ми єму подали адресу до заряду тої спадщини або до повновластника, бо він би хотїв подати просьбу о запомогу на церков. Ну, в тім певно нема нїчого анї злого, анї не красного, коли хтось хотїв би приспорити якогось доходу своїй церкві, противно, се лиш треба похвалити. Але з другої сторони вказує то і на то, на які у нас нераз впадають люди концепти, щоби лиш десь щось випросити. То прошенє, то витяганє руки, та жебранина єсть характеристикою наших відносин. „Ми бідні“ — так у нас заєдно говорять, ба, так учать у нас говорити, просто учать навіть наставляти руку. Певно, що не богаті; але именно длятого повинні би ми так собі радити, щоби не витягати руки до нїкого, хоч би то мало бути і „на боже“, бо навіть і то соромно. Громада, котра виставить собі церков своїм власним коштом, із своїх складок, споглядає з гордостию на своє дїло, чуєсь вповні єї властителькою, горнесь з радістним серцем до неї, бо то свій власний дім божий, то не жебранина, на котру всї скидали ся все одно, чи то були християни, чи нї (бо і таке вже бувало). Отся оригінальна гадка того чоловіка насунула нам цїлий ряд гадок, котрі хочемо тут порушити хоч кількома словами. Нїхто нам не заперечить того, що до многих инших пороків в нашім народї належить також і жебранина, котрої причина не лежить лиш виключно в самій нашій бідноти. Не маємо тут на гадцї тих нещасливих калїк або людий немічних, без родини, без кута і хлїба, що то як нераз не знають звідки взяли ся на сьвітї, так і не знають, де на нїм подїти ся, або тих людий, що хвилево попали в якесь нещастє. Коли такі люди наставляють руку, то не дивниця, і гріх би був не спомогти їх, чим хто може. Але кілько то у нас здорових жебраків, людий, що остаточно мають з чого і могли би инакше жити, а котрі не встидають ся витягати руки! Они лиш думають над тим, придумують, як би десь щось випросити. У нас жебранина подібно як лихва прибирає всїлякі види і не треба длятого дивити ся аж на то, чи хтось ходить дїйстно від хати до хати. У нас суть і правдиві жебраки, люди нещасливі, але й суть дїди з дїда прадїда; суть хвилево нещасливі, але суть і такі, котрі, як раз покушали того хлїба, то вже й не соромлять ся єго дальше їсти; суть такі, що гнуть ся в дугу або складають ся як ножики, в надії, що їм щось за то капне; суть такі, що лизуньством та всякими сплетнями і інтриґами заробляють собі жебранину; суть такі, котрі побожностию покривають свою дїдівску натуру. А як би ми глянули ще помежи тих, що старають ся о всїлякі запомоги, посади, становище і т. п., то знайшли би ми ще більше жебраків. То не сама біда змушує до тої жебранини; то щось иншого єсть єї причиною; то крайна деморалїзация — на жаль плекана нераз навіть тими, що повинні би виховувати в моральности і до моральности; то лїнь, брак відваги і охоти до працї, то темнота, в котрій люди не уміють знайти собі ради і не можуть зрозуміти того, що жебране а крадене то собі своякп. Встидайте ся жебранини, яка би она й не була і памятайте на то, що жебраним ще нїхто не доробив ся і не доробить ся. Як крадене бокамп вилазить, так жебране в горлї стрягне.

— Закладайте шкілки овочеві! Хто любить садовництво і знає ся на нїм і займає ся ним, нехай закладає собі шкілку овочеву не лиш для своєї вигоди, але й для вигоди близьких і подальших сусїдів, а буде мати з неї подвійний хосен, бо буде мати молоді деревця і для себе і на продаж. Хто би хотїв заложити собі шкілку овочеву на більші розміри, то нехай роздивить ся насамперед, чи може мати з неї в своїй околици який хосен, чи будуть у него купувати, а відтак нехай зважає на то, чи єсть де близько яка стация зелїзниці, або бодай добра дорога і легка комунїкация. Закупників в найблизшій околици міг би він собі й сам в той спосіб вишукати, як би заохочував господарів заводити у себе сади.

— По чім пізнати корову нездалу на малоко? Корова така подобає більше на вола, має грубшу голову, кости над очима більше вистають і роги бувають грубі; шия груба, ноги як патики і більше круглаві. Корова така буває кострубата і з очий виглядає дико; вимя у неї буває звичайно мале і вкрите білими, грубими волосками як би щитина.

— Мох з дерева, стїн і даху можна очистити тим способом, що місця зарослі мохом намащує ся сьвіжо згашеним вапном, до котрого додає ся ще трохи коперваси; мох від того гине і его можна змити або стерти щіткою.

— Спосіб на миши. Миши дуже не люблять терпентини, а ще більше терпентинового олїю. Отже треба намастити платок терпентиною і уткнути єго або в мишачу нору, або поставити в тім місци, з котрого хоче ся миши прогнати. По двох недїлях треба покласти знову сьвіжий платок з терпентиною.

Телеґрами.

Відень 16 лютого. В дотеперішній диспозициї що-до виїзду Є. Вел. Цїсаря на пригірок сьв. Мартина, що мало би наступити дня 22 с. м., не настала нїяка зміна.

Канеа 16 лютого. Грецкий консуль всїв вчера на корабель „Міавліс“, заявивши ґен.-ґубернаторови, що коли-б настали розрухи, то грецкі кораблї будуть бомбардувати Канею. Опіку над грецкими підданими обняв анґлїйский консуль.

Берлин 16 лютого. На представленя заграничних репрезентантів в Атинах відповів грецкий мінїстер справ заграничних, що Греция забере Крету.

Константинополь 16 лютого. Порта зажадала посередництва держав і заявила, що в противнім случаю буде мусїла взяти ся до иншого способу.

Льондон 16 лютого. Вчера вечером около 5 год. наступила мішана окупация Канеї. Настало загальне вдоволенє.

Атини 16 лютого. Комендант вступившого на Крету грецкого войска має приказ в імени короля прогнати Турків з укріплених місць і оголосити відозву в справі окупациї острова.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий

Краєм того лїса станули були Індияни, дивили ся за відходячим неприятелем, як ті дикі орли, котрих здержувала лиш якась висша сила від того, щоби они не кинулись пажерливо на нежадану добичу. Деякі підійшли були навіть дуже близько до походу, але що стояли тихо і не робили нїчого.

Передний конець походу під проводом Геварда зайшов вже був поза дерева, коли Кора звернула увагу на одну громадку приставшу по заду, від котрої нїс ся голосний крик якоїсь суперечки. Кількох дикунів напало було на якогось хлопчиска і стали єму відбирати ті пакунки, які він нїс — а що він не хотїв добровільно розставати ся зі своїми скарбами, то з того прийшло до сварки, ба й до бійки.

Нараз як би десь з під землї вискочило сто дикунів, хоч перед тим на тім місци було їх ледви кільканайцять.

В тій самій хвили побачила Кора чорну постать Маґви, як він увійшов помежи своїх краянів і став до них говорити своєю небезпечною красномовністю. Жінки і дїти поставали та збили ся в купку, як череда наполошених овець. Але Індияни вже були заспокоїли свою захланність і похід пустив ся знову дальше в дорогу.

Дикуни відступили ся і очевидно постановили дати спокій своїм ворогам. Але коли громада жінок переходила сама попри них, якомусь дикому Гуронови впала в очи сороката, яскрава хустка і его взяла така кортячка, що він не богато роздумуючи пустив ся єї взяти. Жінка — більше перепуджена руками дикого як з обави, щоби їй не взяв хустки — завинула в ню немовлятко і притиснула до грудий.

Як-раз хотїла Кора відозвати ся і сказати жінцї, щоби она дала єї дикунови, коли Гурон пустив хустку а вхопив від матери дитину, котра розкричала ся. Тепер лишила жінка все що мала хапчивим дикунам і кинулась як не своя на Індиянина ратувати свою дитину. Він усьміхав ся як той чорт і наставив одну руку ніби в заміну по хустку, а другою вхопив маленьке дитинятко за ніжку і підняв єго високо в гору.

— Беріть собі все — беріть — кричала страшно перепуджена мати скидаючи з себе чим скорше дрожачими руками легку одежину — все беріть, лиш верніть менї мою дитину!

Нужденні лахи не сподобали ся дикунови, а коли ще побачив, що хустку вхопив вже якийсь другий, перестав вже сьміяти ся, лиш люто вишкіривши зуби вдарив дитину головкою об скалу і конаюче в смертельних судорогах тїло кинув матери під ноги.

Нещаслива на хвильку як би остовпіла і стояла мовби статуа розпуки, коли споглядала на неподібне до людского тїло дитини, що ще перед кількома хвилями так миленько усьміхало ся до неї спочиваючи на єї руках, відтак зняла руки до неба, як би хотїла благати покараня для злочинця. Та не мала часу почати грішної молитви, бо Індиянин побачивши кров, як би сказив ся на єї вид і розрубав їй голову своїм томагаком. Она повалила ся на землю і умираючи вхопила ще неживу дитину та притиснула єї так щиро до себе, як то робила за житя.

В сїй небезпечній хвили приложив Маґва руку до рота і підняв страшенний крик воєнний. На той добре звістний голос заверещали всї Індияни враз таким страшенним криком, який лиш рідко коли виходить з людскої груди, а від котрого тим, що єго чують, кров в жилах стигне, і смерть стискає за серце.

(Дальше буде).

ІНСЕРАТИ.

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові. 2

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

Велика Інсбруцка 50-крейцарова льотерия

Тягнене вже в суботу!

Головна виграна 75.000 кор.

Готівкою 20 прц. менше.

Льоси по 50 кр. спродають: М. Йонаш, Кіц і Штоф, М. Клярфельд, Самуели і Линдав, Корман і Файґенбавм, Ґустав Макс, Шельенберґ і Крайсер, А. Шельенберґ і син, Сокаль і Лілїен. 10

Недужим на лїшаї

сухі, мокрі або лущачі ся, і получене з тою недугою також „печене шкіри“ помагає під ґваранциєю, навіть в найгірших случаях „Дра Гебри смерть лїшаям“. Уживає ся внутрішно; нешкідливе. — Цїна 6 зр. в. а. За надісланем тої квоти (також марками почтовими) присилає ся почтою, без коштів цлових, франко: St. Marien-Drogerie, Danzig (Deutschland). 17

ГАЛИЦКИЙ БАНК КРЕДИТОВИЙ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асиґнати касові

з 30 дневним виповідженем

3½% Асиґнати касові

з 8 дневним виповідженем, всїже знагодятї ся в обігї

4½% Асиґнати касові

з 90 дневним виповідженем, будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1800 по 4 проц. з дневним терміном виповідженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890. 3 Дирекция.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджене купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.